

Het is overal maar we staan er nauwelijks bij stil: geluid. Of ze nu irritant of heerlijk ontspannend zijn, decibels hebben een veel grotere impact op lijf en leven dan de meeste mensen vermoeden. Daarom is er De Oorzaak, een groot geluidsonderzoek van De Morgen in samenwerking met UAntwerpen en UZA.

'Het lijkt alsof we die massale overlast door verkeer maar moeten accepteren, terwijl die schadelijk is voor de gezondheid'

JONAS LEMBRECHTS
ONDERZOEKER UANTWERPEN

Het viaduct van de E17 in Gentbrugge. Verkeersgeluid prijkt helemaal bovenaan in de top tien van meest ergerlijke bronnen van te veel decibels. © WANNES NIMMEGEERS

Vooral verkeerslawaaai is bron van overlast

Vier op de vijf Vlamingen geeft aan matige tot extreme hinder te ondervinden van de decibels in hun omgeving. Vooral het geluid van wegverkeer is een boosdoener. Dat blijkt uit de Grote Geluidsbevraging voor het onderzoek De Oorzaak. BARBARA DEBUSSCHERE

Vrachtwagens, bouwerven, tjilpende vogels, spelende kinderen, evenementen, horeca en burens: het zijn maar enkele bronnen van lawaai die ons dagelijkse geluidlandschap vormen. In een eerste stap van De Oorzaak namen 8.784 deelnemers in heel Vlaanderen deel aan de Grote Geluidsbevraging: een uitgebreide enquête over de manier waarop mensen geluid in hun omgeving ervaren. Want geluid is niet enkel een kwestie van meetbare decibels. We ervaren het ook subjectief.

Zo kan het dat iemand die in een luide straat woont minder lawaai ervaart dan iemand die in een stil steegje leeft. "Net daarom is de Grote Geluidsbevraging zo essentieel", zegt Paulien Decorte (Universiteit Antwerpen), hoofdauteur van een paper over de eerste resultaten.

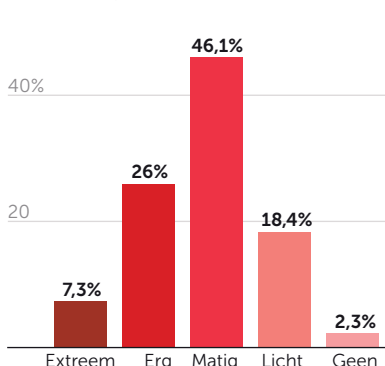
Daaruit blijkt dat het aantal mensen dat last heeft van lawaai aanzienlijk is: 79 procent van de deelnemers ervaart matige (46%), grote (26%) of extreme (7%) hinder. De groep die nooit gehinderd wordt door te veel decibels omvat maar 2 procent van de deelnemers.

"Het aantal deelnemers dat gestoord wordt door lawaai ligt hoog", zegt Decorte. "Hoger dan in eerdere enquêtes door de overheid. We vermoeden dat

dat komt doordat die enquêtes bij een breed staal van de bevolking zijn afgenomen, terwijl onze oproep om deel te nemen wellicht meer mensen heeft aangetrokken die al last van lawaai ondervonden. Maar die 79 procent toont hoe dan ook dat de impact van omgevingsgeluid groot is."

De onderzoekers stellen ook vast dat leeftijd, geslacht en woonplaats bepalen hoe erg je hinder ondervindt van omgevingslawaaai. "Mensen die in een appartement wonen, geven op een schaal van één tot vijf bijvoorbeeld 3,32 aan als niveau van hinder,

Bijna 80% van Vlamingen ondervindt matige tot extreme geluidshinder

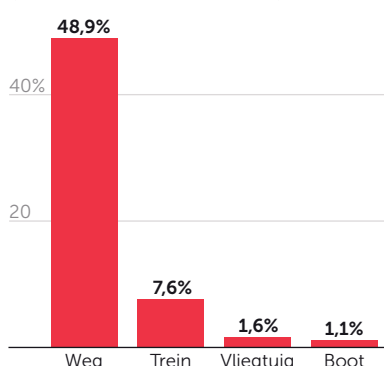
terwijl dat voor wie in een villa woont 3 is", zegt Decorte.

De leeftijdsverschillen zijn volgens de onderzoekster opvallender. Vooral volwassenen tussen de 26 en 65 jaar blijken last te hebben van lawaai.

Decorte: "Dat heeft ons enigszins verbaasd. We zouden in vervolgonderzoek willen uitzoeken hoe dat zit. Zijn volwassenen die nog werken meer gestrest waardoor ze gevoeliger zijn voor geluid? Of komen ze op meer diverse plaatsen waar meer lawaai is?"

In tegenstelling tot de meeste ande-

De helft van de Vlamingen ondervindt matige tot extreme geluidshinder door wegverkeer

re onderzoeken neemt De Oorzaak een hele waaier aan geluidsbronnen onder de loep: van burenlawaai tot natuurgeluiden, en van lawaai van bouwerven tot muziek van horeca.

Maar ook dan prijkt verkeersgeluid helemaal bovenaan in de top tien van meest ergerlijke bronnen van te veel decibels. En het wegverkeer steekt er met kop en schouders bovenuit: 48,9 procent van de deelnemers rapporteert minstens 'matig veel' last te hebben van wegverkeer, tegenover slechts 7,6 procent voor de trein en 1,6 procent voor luchtverkeer.

Ook voor andere bronnen van geluid liggen de percentages telkens lager dan wegverkeer. 16 procent heeft bijvoorbeeld last van de burens in de tuin. Voor wegenwerken gaat het om 17 procent, voor muziek en horeca om 11 procent en werken 28 procent.

"Verkeersgeluid springt eruit", zegt onderzoeker Jonas Lembrechts (Universiteit Antwerpen). "Die 48,9 procent is veel en het contrast met bijvoorbeeld treinen en vliegtuigen is toch wel heel opvallend. Zeker als je bedenkt dat luchtverkeer vaak veel aandacht krijgt van media en politiek. Maar het is een lokaal probleem, terwijl er ondertussen wel veel meer mensen zijn die chronisch lijden onder verkeerslawaaai, bijna overal in Vlaanderen.

"Het lijkt alsof we die massale over-

last door verkeer maar moeten accepteren, terwijl we weten dat te veel decibels schadelijk zijn voor de gezondheid en onder andere leiden tot hart- en vaatziekten en stress. Wij krijgen ook geregeld mails van deelnemers over hoe ze bijvoorbeeld te lijden hebben onder verkeer dat over kasseiwegen raast vlak bij hun voordeur en hoe ze zich daarover al jaren niet gehoord voelen."

SLAAPKWALITEIT

De onderzoekers peilden in de Grote Geluidsbevraging ook naar slaapkwaliteit en vermoeidheid. "De meesten rapporteren geen verminderde slaapkwaliteit", zegt Decorte. "Wel valt op dat velen moe tot erg moe zijn. Maar de oorzaak daarvan is vooralsnog onduidelijk en we zien niet meteen een verband met de gerapporteerde geluidshinder. Vervolgonderzoek zal dat moeten uitklaren."

Dat zal onder andere gebeuren met behulp van slimme geluidssensoren die bij zo'n 1.200 deelnemers in Antwerpen, Gent en Leuven zijn geplaatst. Zo willen de onderzoekers van De Oorzaak objectieve en gedetailleerde geluidsmetingen in de drie steden verzamelen. Op basis van de eerste resultaten zijn de luidste en stilste plekken in die drie steden al in kaart gebracht.

Die deelnemers vullen eveneens bevragingen in over hoe ze het omgevingsgeluid ervaren. Honderd Antwerpenaren doen ook mee aan onderzoek naar slaapkwaliteit en stress met onder andere metingen van hun hartslag, slaappatroon en cortisolniveau. "Zo kunnen we uitzoeken of die vermoeidheid toch het gevolg zou kunnen zijn van ongemerkte verminderingen in de slaapkwaliteit door omgevingsgeluid", zegt Lembrechts.

De Oorzaak
Volg alle meetresultaten van het onderzoek op onze website.